

Nye samiske utgivelser – nyhetsbrev mai 2019

For barn og ungdom

Kirs Måret Paltto: Gos don leat, Elle ?

Spenningsroman for ungdom om Jovnna som ønsker å delta på trommekurs, men som ikke har mulighet fordi mora er bortreist på ukedagene. Han oppsøker det gamle huset til oldeforeldrene. I sinne slår han trommer på alt mulig og plutselig finner han noe som bringer med seg spennende opplevelser. Han kommer på sporet av Elle, en jente som forsvant lang tid tilbake. Boka er illustrert av Liisa Tellervo Helander. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-92649-36-7. ABC-Company/E-skuvla, 2019. 130 s. Innb.

Anshuman Pandey: Mun sáhtán šaddat vaikke manin – stuorra fidnugirji

Boken har sin opprinnelse fra India, og er solgt til mange land. Bokens innhold er utviklet gjennom teamarbeid i forlaget OM International. I denne første boken for barn (6+) presenteres seks forskjellige yrker. Allerede bokens tittel forteller barn at en drøm om et framtidig yrke ikke behøver kun å forbli en drøm. Med målbevisst arbeid kan en bli hva som helst. Her får barnet på en enkel måte vite hva som skal til for å bli lege, eller lærer eller kokk. Boken har fine illustrasjoner. ISBN: 978-82 8263-314-7. Cálliidlágádus, 2019. 96 s. Innb.

Anshuman Pandey: Jeg kan bli hva som helst – stor bok om yrker

Norsk utgave av Mun sáhtán šaddat vaikke manin – stuorra fidnugirji. ISBN: 978-82 8263-315-4. Cálliidlágádus, 2019. 96 s. Innb.

Skjønnlitteratur for voksne

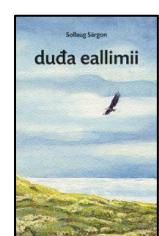
Sigbjørn Skåden: Fugl

Skådens andre roman portretterer en menneskekoloni i det ytre rom, på en planet hvor landskapet sakte eter seg inn i mennesket, fortærer det innenfra. I 2048 fødes et barn på Heim, en tidligere ukjent planet, nå kolonialisert av en forskergruppe. Men én av forskerne er mer enn bare det, hun er også mor. Og hun har en plan for sin datter. I 2147 ankommer en ny delegasjon forskere Heim. De snakker også om håp og fellesskap. Men når de innser sannheten om de ujestmilde forholdene på Heim, kommer en annen agenda til syne. ISBN: 978-82-02-62145-2. Cappelen Damm, 2019. 122 s. Innb.

Börje Allas: Ursa Major

Tijo Reanga tilhører en reindriftsfamilie som flytter rundt i grensetraktene mellom de nordiske landene. Hans bestefar var en healer som har kontakt med naturens vesen. Det er evner han gir videre til Tijo. Hans mor har også evner som healer. Hun kan bote sykdom og skader. Dette er evner som Tijo også arver. Tijo blir innkalt til militærtjeneste og havner på den prestisjefylte Jägarskolen i nord. Tijos spesielle evner blomstrer i denne perioden og gjør det også veldig godt på øvelsene i militæret. Svensk tekst. ISBN: 978-91-7765-329-5. Recito förlag, 2019. 465 s. Heftet.

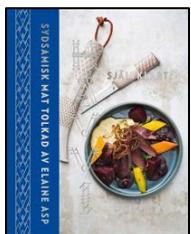
Sollaug Sárgon: Duða eallimii

Sárgons tredje diktsamling. Diktene knyttes til naturen, noen ganger også til steder nevnt ved navn – i nåtid, fortid og fremtid. Ett sted er viktig én gang, for en bestemt tid, andre steder er alltid viktige. Slik er det i livets sirkel. Stillferdig skildrer hun grunner til glede og takknemlighet, men også til det motsatte, hun vet at gledens lys slukner, og hvorfor det slukner. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-7601-246-0. Idut, 2019. 39 s. Innb.

Faglitteratur for voksne

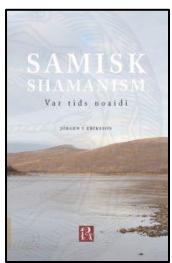

Jens-Ivar Nergård: Dialoger med naturen – etnografiske skisser fra Sápmi
Etnografiske skisser fra en sjøsamisk gård i Finnmark, et læstadiansk bygdesamfunn i Troms og en sameby i svensk Lappland. På disse stedene har folk en livsrytme, levemåte og livsanskuelse som er sterkt preget av naturen. Det har brakt dem nær en viktig erkjennelse: Naturens sårbarhet er en del av vår egen. Tradisjonskunnen tar vare på gjensidigheten mellom menneske, natur og guddom. For mange tradisjonsutøvere bærer naturen guddommens ansikt: Det du gjør mot naturen, gjør du mot guddommen selv. ISBN: 9788215031576. Universitetsforl., 2019. 215 s. Innb.

Elaine Asp, Anna-Britta Ståhl: Hävvi = Självtolkart – sydsamisk mat tolkat av Elaine Asp

Kokken Elaine Asp som har sør-samisk bakgrunn og frilansjournalisten Anna-Britta Ståhl har sammen laget denne informative og nydelige boken om det sør-samiske kjøkkenet som har bevart tradisjonene med jakt, fiske og innsanking av spiselige vekster i naturen og kunnkapene om hvor hvordan man bevarer og foredler dem gjennom sylting, safting, salting, fermentering, tørking og røyking. ISBN: 978-91-639-9357-2. Hävvi Elaine, 2019. 223 s. Innb.

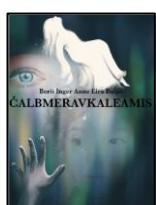
Jörgen I. Eriksson: Samisk shamanism – var tids noaidi

Den samiske sjamaismen opplever en renessanse som følge av og som en integrert del av samenes kamp for selvbestemmelse, politisk makt og kulturell identitet. Flere unge samer viser åpen interesse for sjamanisme og samisk førkristen åndelighet. Den uttrykker seg i vitaliseringen av samiske kunstformer som joik, teater, billedkunst, musikk og litteratur. Boka formidler kunnkap om noaidier og sjamanisme i dag og innholder intervjuer med blant andre Eirik Myrhaug, Ánde Somby, Biret Måret Kallio, Per Simma og Ailo Gaup. ISBN: 978-91-7327-245-2. h:ström, 2018. 269 s. Heftet.

Erlend Elias: Erlend Elias – fra Tysfjord til Tigerstaden

Stylist Erlend Elias Bragstad er for mange kjent som realitystjerne, etter deltagelse i blant annet Farmen Kjendis. Han ble kåret til Norges mest innflytelsesrike homofile i 2015. Samtidig har han vært en synlig figur i det samiske miljøet, hvor han har tatt opp kampen mot fordommer både innad og utenfra. Bakgrunnen for det sterke engasjementet i disse sakene er Erlend Elias' vanskelige oppvekst. Et seksuelt overgrep i ung alder utløste psykiske problemer og førte til mange turbulente perioder gjennom oppvekstår og voksenliv. ISBN: 9788203297700. Aschehoug, 2019. 178 s. Innb.

Berit Inger Anne Eira Buljo: Čalbmeravkaleamis

Forfatteren har opplevd det verste en mor kan oppleve, å miste sitt barn. Noe hun har opplevd to ganger. I boka forteller hun åpent om disse tragiske opplevelsene, om en mors sorg og alt som sorgen bringer med seg. Boka passer både for fagfolk, folk i sorg eller de som kjenner noen som sørger. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-999213-9-8. Bárus. 2019. 174 s. Innb.

Erika Nordvall Falck: Marknadsvantar/Mässofáhtsa

Vandreutstillingen Mässofáhtsa – Marknadsvantar ble først laget til vintermarkedet i Jokkmokk i 2016 av Erika Nordvall Falck, i tett samarbeid med Ájtte museum i Jokkmokk.

Vandreutstillingen ble en stor suksess med over 25000 besökende i løpet av det første året i Sverige og Norge. Boka er et resultat av denne utstillingen og gir en oversikt over tradisjonelle strikkende votter fra Norrbotten. Den har tekst på svensk og lulesamisk. ISBN: 978-91-8736-26-4. Ájtte, 2018. 100 s. Heftet.

Erika Nordvall Falck: Marknadsvantar/Aejlegsvaanhtsh

Tekst på svensk og sør-samisk. ISBN: 978-91-8736-26-4. Ájtte, 2018. 100 s. Heftet.

Erika Nordvall Falck: Fancy Mittens/Markkinavanhuita

Tekst på engelsk og meänkieli. ISBN: 9789188615220. Lumio, 2019. 100 s. Heftet.

Lydbøker/Musikk

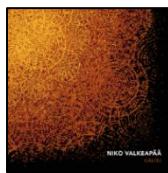
Måret Ánne Sara: Ilmmiid gaskkas (lydbok mp3)

Søsknene Sanne og Lemme som lever i en reindriftsfamilie. Broren Lemme som elsker motocross gleder seg til den nye crossbanen. Inne i byen, har søsteren Sanne møtt en forvirret person som bablet noe uforståelig om «djevelens unge». Etter farens raseriutbrudd ved middagsbordet om beiteland som blir ødelagt av den nye motocrossbanen stikker Lemme av i sinne. Sanne blir med. Søsknene blir sporløst borte og hjemme er sorgen og fortvilelsen stor. Bare crossykkelen blir funnet ved den påbegynte nye crossbanen. Innleser: Måret Anne Sara. Nordsamisk. 9788290625929. DAT, 2018. mp3 (4 t, 33 min.).

Måret Ánne Sara: Doaresbealde doali (lydbok mp3)

Fortsettelsen av Ilmmiid gaskkas (2013) som handler om søsknene Sanne og Lemme som har havnet i en annen verden. Der forsøker de å fatte hvordan og hvorfor de er der i reinsdyrs skikkelse. Samtidig som de forsøker å finne veien tilbake til menneskeverdenen må de kjempe for livet. Der oppdager de også at problemene som truer den underjordiske tilværelsen skyldes inngrep på naturen i menneskenes verden. Innleser: Måret Ánne Sara. Nordsamisk. ISBN: 9788290625950. DAT, 2019. mp3 (8 t, 34 min.).

Niko Valkeapää: Gáldu (CD, Vinyl)

Gáldu er Niko Valkeapääs 7. album og inneholder 8 nyskrevne låter på nordsamisk. Tekstene er skrevet av Niko Valkeapää selv og musikken i samabeid med Georg Buljo. Musikere på albumet er Georg Buljo, Per Willy Aaserud, Helge Harstad og Tom Rudi Torjussen. DPP542. Duipiddit, 2019. 1 CD (42 min.). /DPP541, Duippidit, 2019. 1 LP.

Mer informasjon om utgivelsene finnes på: <http://samiskbibliotekjeneste.tromsfylke.no>

TROMS fylkeskommune Vennlig hilsen -Dearvvuođaguin
ROMSSA fylkkasuohtkan

Edel Olsen Rådgiver KUL Samisk bibliotekjeneste Troms fylkeskommune